

การพัฒนาพจนานุกรมสมรรถนะเชิงวิชาชีพสำหรับพยาบาลในการป้องกัน การเกิดแผลกดทับ

นัทธมน วุฒานนท์, พย.ด.*
วิภาดา คุณาวิกติกุล, D.S.N**
วิจิตร ศรีสุพรรณ, Dr.PH***
อาภรณ์ ชัยรัตน์, พย.ม.****

บทคัดย่อ : การวิจัยและพัฒนานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในการป้องกันการเกิดแผลกดทับ และพัฒนาพจนานุกรมสมรรถนะเชิงวิชาชีพสำหรับพยาบาลในการป้องกันการเกิดแผลกดทับ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคเดคัม (DACUM) ในการดำเนินการศึกษา ดังนี้ 1) พัฒนาแผนภูมิสมรรถนะหลักของพยาบาลในการดูแลเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับ รวมถึงพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละสมรรถนะตามระดับความสามารถ โดยกลุ่มพยาบาลผู้เชี่ยวชาญในการดูแลเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับ จำนวน 10 คน 2) ทบทวนพฤติกรรมบ่งชี้ที่ได้จากการพัฒนาแผนภูมิสมรรถนะจากลักษณะงานจริงโดยกลุ่มพยาบาลผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ จำนวน 170 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) เสนอผลการทบทวนกับกลุ่มพยาบาลผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาและให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม 4) นำข้อสรุปมาปรับปรุง และพัฒนาเป็นพจนานุกรมสมรรถนะ

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะเชิงวิชาชีพสำหรับพยาบาลในการดูแลเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับ ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ การวางแผน การให้การพยาบาล การให้ข้อมูลและเสริมพลัง การส่งต่อเพื่อดูแลต่อเนื่อง การให้คำแนะนำ/ปรึกษา การบริหารจัดการ และการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล โดยพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละสมรรถนะหลักแตกต่างกันตามระดับความสามารถที่สูงขึ้น

ผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำพจนานุกรมสมรรถนะเชิงวิชาชีพที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการประเมินสมรรถนะ และวางแผนพัฒนาสมรรถนะของพยาบาลด้านการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับให้มีประสิทธิภาพ

วารสารสภาการพยาบาล 2554; 26 (1) 94-108

คำสำคัญ: สมรรถนะเชิงวิชาชีพ/ การป้องกันแผลกดทับ/ พยาบาล

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**ศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

***ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**พยาบาลชำนาญการ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

Professional Competency Dictionary Development for Nurses in Pressure Ulcer Prevention

Nuttamon Vuttanon, Ph.D*

Wipada Kunaviktikul, D.S.N*

Wichit Srisuphun, Dr.PH*

Aporn Chairat, M.N.S**

Abstract : The objectives of this research and development were to study the competency of professional nurses in pressure ulcer prevention and to develop a professional competency dictionary on pressure ulcer prevention by applying the DACUM technique. The study procedures were as follows: 1) a group of 10 professional nurses who were experts in pressure ulcer prevention worked on developing a chart for key competencies for nurses in pressure ulcer prevention together with the behavioral indicators for each level of competent; 2) reviewing the behavioral indicators obtained from the competency chart based on the real practice of 170 nurses who worked in a tertiary care hospital by a questionnaire and data analysis by means of frequency, percentage, mean and standard deviation; 3) presenting the results of the review to the expert nurses for consideration and recommendations and 4) making improvements based on the conclusion and then writing a competency dictionary.

The results showed that there were 8 major competencies related to professional competency for nurses in pressure ulcer prevention which were the competency in risk assessment on pressure ulcers, planning, providing nursing care, providing information and empowerment, case referral for continuous care, providing guidance and counseling, management and the competency in data analysis and data presentation, and behavioral indicators of each competency were different according to the higher competent level.

Developed professional competency dictionary can be used by the nurse administrators for competency assessment and for the planning of nurse competency development in providing effective pressure ulcer prevention.

Thai Journal of Nursing Council 2011; 26(1) 94-108

Keywords: Professional competency, Pressure ulcer prevention, Nurses

*Assistant professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University

**Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University

***Professor emeritus, Faculty of Nursing, Chiang Mai University

****Nurse expert, Maharaj Nakron Chiang Mai Hospital